

Paraugprakse sabiedriskās politikas jomās attiecībā uz Eiropas sociālo ekonomiku pēc ekonomikas krīzes

KOPSAVILKUMS

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Paraugprakse sabiedriskās politikas jomās attiecībā uz Eiropas sociālo ekonomiku pēc ekonomikas krīzes

Kopsavilkums

Pētījumā pausts autoru viedoklis, un izklāstītā informācija ne vienmēr atspoguļo Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas oficiālo nostāju. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja negarantē pētījumā ietvertu datu precizitāti.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja un personas, kas rīkojas Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas vārdā, neatbild par to, kādā veidā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Vispārīga informācija

PĒTĪJUMS *Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas (EESK) uzdevumā*

PIEPRASĪTĀJA STRUKTŪRVIENĪBA *EESK interešu grupa "Sociālā ekonomika"*

PĒTĪJUMA PĀRVALDĪBAS STRUKTŪRVIENĪBA *Grupas "Daudzveidības Eiropā" sekretariāts*

DATUMS *2018. gada maijs*

GALVENAIS LĪGUMSLĒDZĒJS *CIRIEC International Aisbl*

AUTORI *Rafael Chaves Avila
José Luis Monzón*

KONTAKTPERSONA *Rafael Chaves Avila - Rafael.Chaves@uv.es*

IDENTIFIKATORI

	ISBN	doi
KOPSAVILKUMS		
PDF	<i>QE-02-18-749-LV-N</i>	<i>978-92-830-4188-7</i>
		<i>10.2864/240674</i>

1. Ievads

Kopš pēdējās desmitgades beigām vairākas Eiropas Savienības iestādes ir aicinājušas īstenot tādu sabiedrisko politiku, kas veicina sociālo ekonomiku Eiropas, valstu un reģionu līmenī. Galvenais paziņojums bija 2015. gada 7. decembrī publicētie Padomes secinājumi “Veicināt sociālo ekonomiku — vienu no svarīgākajiem ekonomikas un sociālās attīstības virzītājspēkiem Eiropā”. Vēl viens agrāk publicēts oficiāls paziņojums bija *Patrizia Toia* ziņojums¹, ko Eiropas Parlaments apstiprināja 2009. gadā. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) šajā periodā arī apstiprināja vairākus atzinumus par sociālās ekonomikas veicināšanu. Visas šīs norises norāda uz to, ka sociālā ekonomika kļūst par Eiropas sociālā modeļa pamatdaļu un balstu un par ilgtspējīgas sociālekonomiskās attīstības stūrakmeni.

Šajā un arī pēdējās krīzes kontekstā šīs desmitgades laikā ir parādījusies jaunas paaudzes sabiedriskā politika, kas attiecas uz sociālo ekonomiku. Vairākas valdības ES, valstu un reģionu līmenī ir īstenojušas novatorisku politiku Eiropā, lai veicinātu šīs sociālekonomiskās nozares attīstību. Neraugoties uz iepriekš minēto, tā ir taisnība, ka dažāda veida sociālo uzņēmumu iekļaušana sabiedriskajā politikā gadu desmitiem ir bijusi plaši izplatīta prakse. Šis pēdējais fakts ir bijis pamanāmāks nozaru politikas jomās, tādās kā, piemēram, lauksaimniecības un lauku attīstības politika, aktīva nodarbinātības politika, kuras mērķis ir samazināt sociālo atstumtību, teritoriālās plānošanas politika un pilsētvides atjaunošanas un vietējās attīstības politika. Visu šo politikas jomu īstenošanā ir iesaistīti sociālās ekonomikas dalībnieki.

2. Mērķi un metode

Šajā pētījumā ir aprakstīti dažādi veiksmīgas prakses piemēri sabiedriskās politikas jomās attiecībā uz sociālo ekonomiku dažādās Eiropas valstīs. Galvenā uzmanība ir pievērsta politikai, ko attiecībā uz sociālo ekonomiku laikposmā no 2010. līdz 2016. gadam Eiropas un valstu līmenī īstenoja valdības. Šis pētījums ir saistīts ar diviem citiem pētījumiem; vienu no tiem pēc EESK pasūtījuma nesen veica *CIRIEC*, un tā nosaukums ir “Jaunākās norises Eiropas Savienības sociālajā ekonomikā” (2017)². Otra *CIRIEC* veiktā un publicētā pētījuma³ nosaukums ir “Sociālās ekonomikas parādīšanās sabiedriskajā politikā. Starptautiska analīze”.

Izmantotā konceptuālā pieeja sociālajai ekonomikai atbilst tai, kas izmantota pētījumā “Sociālā ekonomika Eiropas Savienībā” un ko izmanto ES iestādes, piemēram, Eiropas Parlamenta definīcijai *Toia* ziņojumā (2009): “Sociālo ekonomiku veido kooperatīvi, savstarpējās sabiedrības, asociācijas un fondi, kā arī citi uzņēmumi un organizācijas, ko vieno sociālās ekonomikas pamatvērtības”.

Sociālās ekonomikas politikas (SEP) klasifikāciju izmanto, lai parādītu un analizētu dažādās īstentās sabiedriskās politikas jomas. Var nodalīt divas lielas sociālās ekonomikas veicināšanas politikas

¹ Eiropas Parlaments (2009), “Ziņojums par sociālo ekonomiku”, A6/0015/2009, referente: *Patrizia Toia*.

² *CIRIEC*/EESK (2017), “Jaunākās norises Eiropas Savienības sociālajā ekonomikā”, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja, Brisele. <http://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/recent-evolutions-social-economy-study>.

³ *CIRIEC*/Rafael Chaves un Danièle Demoustier (red.) (2013), “*The Emergence of the Social Economy in Public Policy. An International Analysis*” [Sociālās ekonomikas parādīšanās sabiedriskajā politikā. Starptautiska analīze], Peter Lang izdevniecība, Brisele.

grupas: no vienas puses, *maigā politika*, kuras mērķis ir radīt labvēlīgu vidi/ekosistēmu, kurā veidojas, darbojas un attīstās šāda veida uzņēmumi, un, no otras puses, *stingrā politika*, kas vērsta pret pašiem uzņēmumiem kā uzņēmējdarbības vienībām. Atkarībā no faktiskās situācijas attiecīgajā teritorijā un sociālās ekonomikas attīstības pakāpes un kritiskās masas iestādēm priekšroka ir jādod noteikta veida politikas jomām.

Sociālās ekonomikas politikas klasifikācija: maigās politikas mērķis ir radīt sociālās ekonomikas uzņēmumu veidošanai un attīstībai labvēlīgu vidi. To var iedalīt divās grupās: institucionālā politika un kognitīvā politika. *Stingrās politikas* mērķis ir iejaukties sociālās ekonomikas uzņēmumu ekonomiskajā procesā ar stimuliem gan no piedāvājuma puses, veicinot uzņēmuma ekonomisko konkurētspēju dažādo vērtības ķēdē esošo uzņēmējdarbības funkciju izpildē, gan no pieprasījuma puses. Tādējādi tiek uzlabota šo sociālo uzņēmumu piekļuve valsts un starptautiskajiem tirgiem. Šī pasākumu kategorija ir apkopota 1. tabulā.

1. tabula. Sociālās ekonomikas politikas tipoloģija

Maigā politika. Politika, kuras mērķis ir radīt uzņēmumiem labvēlīgu ekosistēmu	
Institucionālie pasākumi	<ul style="list-style-type: none"> – Pasākumi, kas vērsti uz sociālās ekonomikas struktūru juridisko formu, tās atzīstot par privātiem dalībniekiem; – pasākumi, kuru mērķis ir atzīt to spēju vadīt sociālās ekonomikas uzņēmumus visā saimnieciskās darbības sektorā, novēršot jebkādas iespējamus juridiskus šķēršļus; – pasākumi, kuru mērķis ir atzīt sociālās ekonomikas uzņēmumus kā politikas veidotājus — partnerus sabiedriskās politikas izstrādes un īstenošanas procesā; – valsts iestādes, kas atbalsta sociālās ekonomikas uzņēmumus.
Kognitīva rakstura pasākumi	<ul style="list-style-type: none"> – Pasākumi, kuru mērķis ir popularizēt sociālo ekonomiku un uzlabot informētību un zināšanas par to visā sabiedrībā un/vai mērķgrupās; – pasākumi, kuru mērķis ir veicināt apmācību par sociālo ekonomiku; – pasākumi, kuru mērķis ir veicināt pētniecību sociālās ekonomikas jomā.
Stingrā politika. Ekonomikas politika, kas atbalsta uzņēmumus	
Piedāvājuma puses pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot sociālās ekonomikas uzņēmumu konkurētspēju	<ul style="list-style-type: none"> – Pasākumi, kas vērsti uz uzņēmumu funkcijām, tādām kā finansēšana, konsultācijas, apmācība, nodarbinātība un cilvēkresursu pārvaldība, sadarbība un tīkli, pētniecība, attīstība un inovācija, kvalitāte, jaunas skaitļošanas un sakaru tehnoloģijas, fiziskā telpa u. c.; – šie pasākumi atšķiras atkarībā no uzņēmuma dzīves cikla (uzņēmuma izveide vai attīstības stadija).
Pieprasījuma puses pasākumi, kas vērsti uz sociālās ekonomikas uzņēmumu darbību	<ul style="list-style-type: none"> – Pasākumi, kuru mērķis ir atvieglot piekļuvi valsts un ārvalstu tirgiem (piemēram, sociālās klauzulas un privileģēto tiesību publiskie līgumi).

Avots: adaptēts no *Rafael Chaves* (2010:164).

3. Eiropā īstenotās sociālās ekonomikas politikas veiktspējas gadījumu izlase

Saskaņā ar šā pētījuma mērķiem tiek sniegta Eiropā īstenotās sociālās ekonomikas politikas (SEP) 20 veiktspējas gadījumu pētījumu izlase. Tie ir organizēti atbilstoši SEP tipoloģijai. Mērķis ir parādīt ļoti atšķirīgus gadījumus dažādās valstīs. Lai apzinātu paraugpraksi, tika izmantoti kvalitatīvie kritēriji, balstoties uz pieredzi, ko guvusi paša *CIRIEC* ekspertu grupa, EESK locekļi, organizācija “*Social Economy Europe*” un, visbeidzot, visi 89 eksperti, kas tika iztaujāti saistībā ar Komitejai veikto otro pētījumu “Jaunākās norises Eiropas Savienības sociālajā ekonomikā”. Tālāk ir apkopoti visi 20 pasākumu gadījumi.

Eiropā īstenotās sociālās ekonomikas politikas 20 veiksmes gadījumu izlase

A. Maigā politika. Politika, kuras mērķis ir radīt uzņēmumiem labvēlīgu ekosistēmu

A.1. Institucionālie pasākumi

Pasākumi, kas vērsti uz privātā dalībnieka juridisko formu:

1. *gadījums. Likums par sociālo ekonomiku (Rumānija)*

2. *gadījums. Vienošanās par sociālās lietderības solidaritātes uzņēmumu (Francija)*

Pasākumi, kuru mērķis ir atzīt sociālās ekonomikas uzņēmumus kā politikas veidotājus — partnerus sabiedriskās politikas procesos:

3. *gadījums. Valsts komiteja sociālās ekonomikas attīstībai un sociālās ekonomikas integrācijai vispārējā sabiedriskajā politikā valsts un reģionu līmenī (Polija)*

4. *gadījums. “Social Economy Europe” — ES līmeņa sociālās ekonomikas pārstāvju organizācija (ES)*

5. *gadījums. Ekonomiskās sadarbības reģionālās kopas (Pôles Territoriaux de Coopération Economique — PTCE) (Francija)*

6. *gadījums. Sociālās ekonomikas, sociālās iekļaušanas un valsts stratēģijas darbības programma (Spānija)*

A.2. Kognitīvie pasākumi

Pasākumi, kas vērsti uz informētību un zināšanām par sociālo ekonomiku un tās popularizēšanu:

7. *gadījums. Konceptija un sociālās ekonomikas rīcības plāns (Bulgārija)*

8. *gadījums. Sociālās ekonomikas uzņēmumu satelītkonti, kas paredzēti Likumā par sociālo ekonomiku (Portugāle)*

Pasākumi, kas veicina apmācību par sociālo ekonomiku:

9. *gadījums. Valsts nolīgums starp Izglītības ministriju un skolēnu kooperatīvu tīkliem (Francija)*

Pasākumi, kas veicina pētniecību sociālās ekonomikas jomā:

10. *gadījums. Universitāšu pētniecības/maģistru tīkls (Francija un Spānija)*

B. Stingrā politika. Ekonomikas politika, kas atbalsta uzņēmumus

B.1. Piedāvājuma puses pasākumi

Pasākumi, kas vērsti uz piekļuvi finansējumam:

11. *gadījums. Eiropas Sociālais fonds (ES)*

12. *gadījums. Nodokļa procentuālās daļas izraudzīšanās mehānisms, lai finansētu sociālās struktūras (Itālija un Ungārija)*

13. *gadījums. Loterijas un spēles kā finanšu shēma: ONCE un RAY gadījumi (Spānija un Somija)*

14. *gadījums. Kopieguldījumu fondi (Itālija)*

15. *gadījums. Uzņēmējdarbības fondi: Legge Marcora, Braserio, finanšu instruments un bezdarbnieka pabalstu kapitalizācijas shēma (Itālija, Beļģija un Spānija)*

Pasākumi, kas vērsti uz atbalstu uzņēmumiem (konsultācijas, sadarbības tīklu veidošana, uzņēmumu inkubatori, mentorēšana u. c.):

16. gadījums. Sociālās ekonomikas platformas valstu līmenī: CNCRES, CEPES un CEPS (Francija, Spānija, Portugāle)

17. gadījums. Valdības tīkla aģentūras, lai veicinātu sociālo ekonomiku (Beļģija)

B.2. Pieprasījuma puses pasākumi

Pasākumi, kuru mērķis ir atvieglot piekļuvi valsts tirgiem:

18. gadījums. Iepirkums un privileģēto tiesību līgumi (Spānija)

19. gadījums. Likums par sociālo vērtību (Apvienotā Karaliste)

20. gadījums. Riforma del Terzo Settore — trešā sektora reforma (Itālija)

4. Šķēršļi sociālās ekonomikas attīstībai

Ziņojumā ir arī aplūkoti galvenie šķēršļi sociālās ekonomikas attīstībai. Galvenie šķēršļi ir iedalīti četrās grupās.

Informētības un izpratnes trūkums par sociālās ekonomikas, sociālā uzņēmuma un citiem saistītiem jēdzieniem sabiedrībā, publiskajās debatēs un akadēmiskajās aprindās. Tas ir ļoti būtisks šķērslis ES austrumu valstīs, tādās kā Ungārija, Polija, Slovākija un Čehijas Republika. Ar informētības un izpratnes trūkumu ir saistīta sociālās ekonomikas sliktā pamanāmība gan plašsaziņas līdzekļos, gan arī statistikā. Turklāt visos izglītības līmeņos ir vajadzīgas izglītības un apmācības programmas sociālās ekonomikas jomā.

Vadības, stratēģiju un specializētu valdības aģentūru trūkums. Pētījumā atklājās, ka trūkst vadošo iestāžu, kuras uzņemtos atbildību par sociālo ekonomiku, sociālajiem uzņēmumiem, brīvprātīgajiem un pilsonisko sabiedrību un kuras spētu izstrādāt politiku un veicināt sociālo ekonomiku. Līdz ar to nav valsts stratēģijas attiecībā uz sociālo ekonomiku. Šī joma netiek uzskatīta par politikas prioritāti, un sociālā ekonomika saskaras ar grūtībām tikt iekļautai valdības politikas programmā.

Finanšu un nodokļu shēmu trūkums vai nepiemērotība.

Institucionālie šķēršļi. Ar nozares noteikumiem saistītie šķēršļi ir izmaiņas nozares regulējumā, kas traucē sociālās ekonomikas struktūru darbībai. Piemēram, Francijā un Spānijā valdības veiktās izmaiņas sociālās aizsardzības papildu regulējumā pēdējos gados ir negatīvi ietekmējušas savstarpējās struktūras veselības jomā, dažos gadījumos liekot tām apvienoties vai mainīt juridisko statusu un kļūt par uzņēmumiem, kuri orientēti uz peļņas gūšanu. Somijā Publiskā iepirkuma direktīva, kura paredz iespēju rezervēt līgumu slēgšanas tiesības attiecībā uz konkrētiem pakalpojumiem, netiek īstenota un tādējādi nevar sniegt labumu sociālās ekonomikas struktūrām. *Statūtu un sociālās ekonomikas tiesību aktu trūkums vai nepiemērotība* ir saistīta ar to, ka jaunie noteikumi attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem netiek īstenoti. Turklāt sociālās ekonomikas struktūrām ir radušās jaunas grūtības, jo valstī ir ieviestas jaunas sociālās ekonomikas uzņēmumu juridiskās formas vai veiktas juridisko formu izmaiņas. Piemēram, Polijā un Portugālē nesen veiktās izmaiņas kooperatīvu tiesību aktos netiek uzskatītas par piemērotām kooperatīviem.

5. Sociālās ekonomikas politikas problēmas Eiropā

Pēdējos gados visā Eiropā, kā arī citās pasaules valstīs daudzas valdības ir izstrādājušas jaunas paaudzes sociālās ekonomikas politiku. Tā kā tas ir jauns fenomens, tā empīriskajai analīzei un novērtēšanai ir veltīti tikai daži pētījumi. Jebkurā gadījumā, ņemot vērā šos sākotnējos pētījumus un šajā ziņojumā paveikto darbu, ir iespējams apzināt dažas problēmas, riskus un gūtās atziņas.

1. Sociālās ekonomikas politikas novērtēšanas problēma

Ņemot vērā daudzu sociālās ekonomikas politikas (SEP) jomu īso pastāvēšanas laiku un laiku, kas vajadzīgs, lai tās tiktu īstenotas un stātos spēkā, joprojām ir tikai daži novērtējuma ziņojumi. Tomēr svarīgāk ir nevis izstrādāt stingru un funkcionālu šīs politikas novērtēšanas metodiku, bet gan noteikt sintētiskus rādītājus, kā arī vispārīgus un konkrētus kritērijus. Līdzīga pašreizējai problēmai, kas

saistīta ar sociālās ekonomikas un sociālo uzņēmumu sociālās un ekonomiskās ietekmes novērtēšanu, ir sociālās ekonomikas politikas novērtēšanas problēma. Šai metodikai ir jāņem vērā mērķu tvērums, jo īpaši tas, vai tie attiecas uz garu vai īsu attīstības periodu un vai to koncepcija atbilst mezoekonomikas, makroekonomikas vai mikroekonomikas līmenim. Piemēram, *Peter Utting (2017)*⁴ ierosina šīs politikas kvalitatīvos novērtēšanas kritērijus, kas balstīti uz valsts spēju, politikas saskaņotību, līdzdalību un ilgtspēju.

Šajā saistībā ir svarīgi izveidot Eiropas sociālās ekonomikas politikas novērošanas centru ar divām galvenajām funkcijām: no vienas puses, nodrošināt Eiropas Savienības un valstu valdību, kā arī reģionālo un vietējo pašvaldību īstenotās politikas datubāzi un, no otras puses, piedāvāt novērtēšanas metodiku un politikas ietekmes pētījumus, lai palīdzētu politikas veidotājiem izstrādāt politiku, ko tie vēlas īstenot, tādējādi izmantojot vajadzīgo, uz pierādījumiem balstīto politikas veidotāja perspektīvu.

2. *Ar sociālās ekonomikas politikas izstrādi un īstenošanu saistītie riski*

Tā kā sociālās ekonomikas politikas mērķis ir maksimāli palielināt sociālās ekonomikas ieguldījumu, lai risinātu būtiskus Eiropas sabiedrības jautājumus, radītu inovācijas un piedāvātu risinājumu milzīgajām problēmām Eiropā, mums jācenšas šo politiku neuztvert no subjektīvas, instrumentālas un lejupējas perspektīvas.

Pirmais risks ir saistīts ar SEP koncepcijas neobjektivitāti un sadrumstalotību. Šo sadrumstalotību rada politikas jomas norobežošana gan attiecībā uz iedzīvotāju mērķa grupu, gan arī izmantotajiem instrumentiem. Neobjektivitāte var radīt situāciju, ka uzmanība tiek pievērsta tikai noteiktām sociālās ekonomikas struktūru grupām, tādām kā sociālie uzņēmumi un brīvprātīgo organizācijas, un sociālās ekonomikas struktūrām noteiktā attīstības stadijā, piemēram, struktūrām sākotnējā izveides un izmēģinājumu posmā, izslēdzot tās, kas atrodas attīstības un konsolidācijas procesā, tādējādi nopietni ierobežojot sociālās ekonomikas pievienotās sociālās vērtības pārveidojošo un radošo potenciālu.

Otrais risks ir saistīts ar sociālās ekonomikas instrumentalizāciju visās šajās politikas jomās (*Chaves, 2002; Utting, 2017*). Šī politika tiek izstrādāta, pastāvot būtiskām sociālām un ekonomiskām problēmām. Sociālā ekonomika ir veidota kā plašākas nozaru politikas instruments, tāpēc, mainot pēdējās prioritāti un ieceri, mainās arī SEP mehānisms. No šīs perspektīvas sociālās ekonomikas daudzdimensiju loma netiek pildīta, uzmanību pievēršot tikai vienai tās funkcijai.

Trešo risku rada tas, ka netiek pietiekami novērtēts pilsoniskās sabiedrības potenciāls ar valsts iestāžu sniegto atbalstu un motivāciju vadīt sociālās un ekonomiskās attīstības projektus. Šī organizētā pilsoniskā sabiedrība galu galā nodod informāciju par sociālajām vajadzībām, kuras jāapmierina, problēmām, uz kurām jāreaģē, un inovācijām, kas atklāj tās centienus. Tas ir sociālās ekonomikas sociālais dzinējspēks, ar ko sociālās ekonomikas politikai ir jābūt saistītai. Pārmērīgi vienpusēja un lejupēja pieeja ar organizētās pilsoniskās sabiedrības nepietiekamu integrāciju SEP izstrādē un īstenošanā ir liela konceptuāla kļūda, tostarp attiecībā uz šīs politikas nepārtrauktību laikā.

⁴

Peter Utting (red.) (2015), "Social and Solidarity Economy: Beyond the Fringe", Londona, Zed Books.

3. *Gūtās atziņas attiecībā uz visaptverošu jaunas paaudzes sociālās ekonomikas politiku*

Šajā ziņojumā sniegtais labas prakses piemēru saraksts attiecībā uz sociālās ekonomikas politiku ir veidots tā, lai nepārprotami ietvertu dažāda veida pasākumus, bet arī, skatoties kopumā, tā mērķis ir parādīt visaptverošu sociālās ekonomikas politiku. Visaptverošā perspektīva pārsniedz integrālo perspektīvu, kas ir visu daļu vienkārša summa. Visaptverošā perspektīva ir jāsaprot kā sistēmas elementi, šajā gadījumā — visi pasākumi, visi šeit minētie 20 gadījumi, kas izpaužas citādi nekā tās daļu vienkāršs apkopojums.

Lai valsts, Eiropas vai reģiona sociālās ekonomikas politikai būtu tālejošs mērķis un tā censtos samazināt iepriekš minētos riskus, tā ir jāveido kā vienots veselums un jābalsta uz trim asīm: integrētu pieeju, partnerību un stratēģiju.

Integrēta pieeja. Sociālās ekonomikas politikai ir jābūt integrētai visā valdības aparātā un tā politikā, izvairoties no “geto veidošanas” vienā ģenerāldirektorātā un konkrētā instrumentā. Pirmkārt, lai politika būtu efektīva, tai jābūt apvienotai un saskaņotai ar attiecīgās valdības galvenajām programmām — gan vispārējām, gan nozaru programmām. Otrkārt, tai jāspēj mobilizēt publiskajam sektoram piederošas organizācijas, dienestus un pārvaldes iestādes, radot administratīvu sviras efektu. Treškārt, tai ir jānodrošina pārvaldes struktūra, piemēram, īpašs ģenerāldirektorāts vai starpministriju komiteja, kas veic iekšējās politikas īstenošanas funkciju. Tas nozīmē, ka tā uzņemas vadību, īstenojot politikas iniciatīvas valsts iestādēs. Tā ir loma, ko var uzņemties tikai publiskā sektora struktūra.

Partnerība. Sociālās ekonomikas politikā ir jāpiedalās un jābūt iesaistītai sociālajai ekonomikai visos līmeņos. Šai saskaņotajai publiskā un privātā sektora politikai, kas balstīta uz pastāvīgu pilsonisko dialogu, ir vajadzīgi trīs elementi: pirmkārt, spēcīgs un neatkarīgs sociālās ekonomikas starpnieks, otrkārt, gan neformālas, gan institucionalizētas dialoga/konsultāciju jomas un, treškārt, šo konsultāciju piemērošana gan šīs politikas kopīgas izveides un izstrādes, gan arī tās īstenošanas un pārvaldības jomā. No vienas puses, valsts iestādēm ir jāatbalsta šā sociālās ekonomikas starpnieka neatkarīgais un konsolidētais raksturs, lai tas varētu būt ārējās politikas īstenoātājs, kas piešķir nozīmi šai politikai un nodrošina tās nepārtrauktību laikā. Valsts iestādēm ir jāveido padomdevējas struktūras ar daudziem sociālās ekonomikas pārstāvjiem, kā arī neformāli forumi, kas atvieglo jauno politikas iniciatīvu ikdienas uzraudzību. Šie forumi ļaus izvairīties no nevēlamiem juridiskiem šķēršļiem, kas rodas jaunu saistītu politikas iniciatīvu rezultātā. Sociālās ekonomikas pārstāvju struktūru dalība SEP izstrādē palīdzēs labāk saskaņot problēmu un vajadzību apzināšanu un novērtēšanu, kā arī pasākumus, kas jāpieņem. Šis pēdējais aspekts skaidri parāda sociālās ekonomikas politikas sociāli un teritoriāli nosacīto raksturu un apšaubāmo iespēju to tiešā veidā pavairot. Sociālās ekonomikas struktūru dalība politikas piemērošanā veicinās tās efektivitātes uzlabošanu, politikas pieņemšanu no nozaru un atbalsta saņēmēju puses, kā arī īstenošanās politikas pamanāmību.

Stratēģija. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi ir tas, ka sociālās ekonomikas politika nedrīkst būt saistīta ar izolētu instrumentu vai mehānismu. Kā minēts iepriekš, tai jāapvieno vairāki mehānismi plašākā daudzgadu stratēģijā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Par izdevumu atbildīgā nodaļa: Apmeklējumu
un publikāciju nodaļa
EESC-2018-50-LV
www.eesc.europa.eu

© Eiropas Savienība, 2018. gads
Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Jebkurai fotoattēlu un ilustrāciju izmantošanai vai reproducēšanai
ir vajadzīga atļauja tieši no autortiesību ipašnieka (-iem).

Online
QE-02-18-749-LV-N
ISBN 978-92-830-4188-7
doi:10.2864/240674

LV